

**EDUCATIONAL WORK OF THE EDUCATOR WITH THE FAMILY IN THE
UPBRINGING OF PRESCHOOL CHILDREN**

Sobirova Nargiza Esanovna

Quvasoy pedagogika kolleji maxsus fan o'qituvchisi

Abstract: This article will consider the work of the educator in cooperation with the family in preschool educational institutions, the relationship between the family and preschool institutions, as well as methods of improving the effectiveness of cooperation. The article discusses the role of the family and educational institution in the healthy maturation of preschool children.

Keywords: Preschool education, family and educational institution cooperation, methods of cooperation, child education.

**PEDAGOGNING MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNI TARBIYALASHDA
OILA BILAN HAMKORLIK ISHLARI**

Annotatsiya: Ushbu maqolada pedagogning maktabgacha ta'lim muassasalarida oila bilan hamkorlikdagi ishlari, oila va maktabgacha ta'lim muassasalari o'rtasidagi munosabatlar hamda hamkorlik samaradorligini oshirish usullari ko'rib chiqiladi. Maqolada maktabgacha yoshdagi bolalarning sog'lom kamol topishida oila va ta'lim muassasasining o'rni muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: Maktabgacha ta'lim, oila va ta'lim muassasasi hamkorligi, hamkorlik usullari, bola tarbiyasi

**РАБОТА ПЕДАГОГА ПО СОТРУДНИЧЕСТВУ С СЕМЬЕЙ В ВОСПИТАНИИ
ДОШКОЛЬНИКОВ**

Аннотация: В данной статье рассматривается совместная работа педагога с семьей в ДОУ, взаимоотношения семьи и ДОУ, а также способы повышения эффективности сотрудничества. В статье обсуждается роль семьи и образовательного учреждения в здоровом взрослении дошкольников.

Ключевые слова: Дошкольное образование, сотрудничество семьи и образовательного учреждения, методы сотрудничества, воспитание ребенка

KIRISH

Maktabgacha yoshdagi bolalarning sog'lom kamol topishi uchun oila va ta'lim muassasalari o'rtasidagi hamkorlik juda muhimdir. Bola hayotining bu davrida uning shaxsi shakllanadi, dunyoqarashi va e'tiqodlari rivojlanadi. Shuning uchun bolaning qanday tarbiya olishi, qanday qadriyatlar bilan tarbiyalanishi katta ahamiyatga ega [1]. Oila va ta'lim muassasasi o'rtasidagi hamkorlik maktabgacha yoshdagi bolalarning jismoniy, aqliy, ma'naviy va ijtimoiy jihatdan sog'lom rivojlanishiga xizmat qiladi.

Pedagoglarning bolalarning individual xususiyatlarini hisobga olgan holda, ularning qiziqishlari va imkoniyatlarini rivojlantirish bilan shug'ullanadi. Ammo faqat ta'lim muassasasidagi tarbiya yetarli emas. Bola ko'proq vaqtini oilada o'tkazadi va oiladagi muhit bolaning kamol topishiga jiddiy ta'sir ko'rsatadi. Shu sababli, oila va ta'lim muassasasi o'rtasidagi hamkorlik juda muhimdir [2].

USULLAR VA ADABIYOTLAR TAHLILI

Oila va ta'lim muassasasi o'rtasidagi hamkorlikni ta'minlash uchun turli usullardan foydalaniladi. Quyida bu usullarning ba'zilari keltirilgan:

Ota-onalar yig'ilishlari [3]. Bu yig'ilishlarda pedagoglar ota-onalarga bolalarning rivojlanishi, ularning xatti-harakatlari va muammolari haqida ma'lumot beradilar. Ota-onalar ham o'z navbatida bolalarning uy sharoitlaridagi xatti-harakatlari, qiziqishlari va muammolari haqida gaplashadilar. Bunday yig'ilishlar tez-tez o'tkazilishi maqsadga muvofiqdir.

Maxsus treninglar va mashg'ulotlar [4]. Pedagoglar ota-onalarga bolalarni tarbiyalash borasida amaliy mashg'ulotlar o'tkazishlari mumkin. Masalan, bolalarning nutqini rivojlantirish, ularni musiqa va san'at bilan tanishtirish, matematika va mantiqiy fikrlashni o'rgatish kabi mavzularda treninglar tashkil etilishi mumkin.

Onlayn aloqalar [5]. Zamonaviy texnologiyalar orqali ota-onalar va pedagoglar o'rtasida onlayn aloqa o'rnatish mumkin. Maxsus ilovalar, ijtimoiy tarmoqlar va messenjerlarda guruhlar tashkil etilishi va u orqali tez-tez muloqot qilinishi mumkin.

Adabiyotlar tahlilidan ma'lum bo'ladiki, oila va ta'lim muassasasi o'rtasidagi hamkorlikning samaradorligi quyidagi omillarga bog'liq:

- ✓ Ota-onalarning ta'lim jarayoniga qiziqishi va faolligi
- ✓ Pedagoglarning ota-onalar bilan ishlash ko'nikmalari
- ✓ Hamkorlikning uzluksizligi va muntazamligi
- ✓ Hamkorlik usullarining xilma-xilligi

Ota-onalarning ta'lim jarayonida bevosita ishtirok etishi . Ba'zi hollarda ota-onalar ta'lim jarayoniga jalb qilinishi mumkin. Masalan, ular bolalarga o'z kasblarini tushuntirishlari, o'z tajribalarini o'rgatadilar yoki ta'lim jarayoniga boshqa usullarda yordam berishlari mumkin.

NATIJALAR

Oila va ta'lim muassasasi o'rtasidagi hamkorlik natijasida quyidagi ijobiy natijalarga erishish mumkin:

Bolaning jismoniy va aqliy rivojlanishi . Pedagoglar va ota-onalar hamkorligi tufayli bolaning jismoniy va aqliy rivojlanishi uchun qulay sharoit yaratiladi. Bola to'g'ri tarbiya oladi, uning qiziqishlari inobatga olinadi va imkoniyatlari rivojlantiriladi.

Bola xatti-harakatlarining ijobiy o'zgarishi . Oila va ta'lim muassasasi bir maqsadda harakat qilganda, bolaning xatti-harakatlari ijobiy tomonga o'zgaradi. U o'zini nazorat qila oladi, atrofdagilarga hurmat bilan munosabatda bo'ladi, o'qishga va ijodiy faoliyatga qiziqadi.

Ota-onalar va pedagoglar o'rtasidagi ishonchli munosabatlar . Hamkorlik davomida ota-onalar va pedagoglar bir-birlarini yaxshiroq tushuna boshlaydilar. Ular bir-birlariga ishonch hosil qilishadi va hamkorlik munosabatlarini mustahkamlashga intiladilar.

Ijtimoiy munosabatlar rivojlanishi . Hamkorlik jarayonida bolalar ham, ota-onalar ham ijtimoiy munosabatlarni rivojlantiradilar. Ular yangi odamlar bilan tanishadilar, jamoa bo'lib ishlashni o'rganadilar va o'zlarida ijtimoiy ko'nikmalarni shakllantiradilar.

TAHLIL VA MUHOKAMA

Oila va ta'lim muassasasi hamkorligining samaradorligini oshirish uchun quyidagi tahliliy tavsiyalarni berish mumkin:

Hamkorlik uchun qulay muhit yaratish. Hamkorlik uchun qulay muhit yaratish kerak. Ta'lim muassasasi xodimlari ota-onalarga hurmat bilan munosabatda bo'lishi, ularning fikrlarini inobatga olishi va ularni doimo qo'llab-quvvatlashi lozim. Shuningdek, ota-onalar ham pedagoglarni hurmat qilishlari va ularga ishonishlari kerak.

Hamkorlik jarayonini maqsadli ravishda boshqarish. Hamkorlik jarayoni aniq maqsadlarga asoslangan holda boshqarilishi lozim. Pedagoglar va ota-onalar maqsadlarni aniq belgilashlari va ularni amalga oshirish bo'yicha aniq rejalarni ishlab chiqishlari kerak.

Hamkorlik usullarini xilma-xil qo'llash. Hamkorlik usullari xilma-xil bo'lishi kerak. Faqat ota-onalar yig'ilishlariga asoslanib bo'lmaydi. Treninglar, onlayn aloqalar, ota-onalarning ta'lim jarayoniga bevosita jalb qilinishi kabi usullardan ham foydalanish muhimdir.

Hamkorlik jarayonini monitoring qilish. Hamkorlik jarayonini muntazam ravishda monitoring qilib borish lozim. Bu monitoring pedagoglar va ota-onalar o'rtasidagi muloqotlar, belgilangan maqsadlarga erishish darajasi, hamkorlik usullarining samaradorligi kabi ko'rsatkichlarga asoslangan bo'lishi kerak.

Hamkorlik to'g'risida ma'lumotlarni tarqatish. Hamkorlikning ahamiyati va uni amalga oshirish usullari to'g'risidagi ma'lumotlar keng ommaga yetkazilishi kerak. Buning uchun pedagoglar va ota-onalar o'rtasida seminarlar, davra suhbatlari, onlayn tanishuv vebinarlari tashkil etish mumkin.

Oila va ta'lim muassasasi hamkorligining muhim jihatlari bo'yicha quyidagi mulohazalarni bildirish mumkin:

Hamkorlikning mohiyati va ahamiyati. Oila va ta'lim muassasasi hamkorligi bolaning sog'lom kamol topishi uchun muhim ahamiyatga ega. Bu hamkorlik bolaning jismoniy, aqliy, ma'naviy va ijtimoiy rivojlanishini ta'minlaydi. Shuning uchun hamkorlikka jiddiy e'tibor qaratish lozim.

Hamkorlik jarayonida uchraydigan muammolar. Hamkorlik jarayonida turli muammolar yuzaga kelishi mumkin. Masalan, ota-onalarning ta'lim jarayoniga nisbatan loqaydligi, pedagoglarning ota-onalar bilan ishlash ko'nikmalarining yetarli emasligi, ota-onalar va pedagoglar o'rtasidagi tushunmovchiliklar va hokazo.

Muammolarni bartaraf etish usullari. Yuzaga keladigan muammolarni bartaraf etish usullarini ishlab chiqish kerak. Masalan, ota-onalarni faollashtirishga qaratilgan tadbirlar o'tkazish, pedagoglarga maxsus treninglar tashkil etish, ota-onalar va pedagoglar o'rtasidagi muloqotni yaxshilash usullarini joriy etish va boshqalar.

XULOSALAR

Xulosa qilib aytganda, oila va ta'lim muassasasi o'rtasidagi hamkorlik maktabgacha yoshdagi bolalarning sog'lom kamol topishi uchun nihoyatda muhimdir. Hamkorlik natijasida bolaning jismoniy, aqliy, ma'naviy va ijtimoiy rivojlanishi ta'minlanadi, uning xatti-harakatlari ijobiy tomonga o'zgaradi, ota-onalar va pedagoglar o'rtasida ishonchli munosabatlar shakllantirilib, ijtimoiy munosabatlar rivojlanadi.

Hamkorlikning samaradorligini oshirish uchun hamkorlik uchun qulay muhit yaratish, hamkorlik jarayonini maqsadli ravishda boshqarish, hamkorlik usullarini xilma-xil qo'llash, hamkorlik jarayonini monitoring qilish va hamkorlik to'g'risida ma'lumotlarni tarqatish kerak.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Santrock, J. W. (2018). Child development. McGraw-Hill Education.
2. Henderson, A. T., & Mapp, K. L. (2002). A new wave of evidence: The impact of school, family, and community connections on student achievement. Annual synthesis, 2002.
3. Hornby, G. (2011). Parental involvement in childhood education: Building effective school-family partnerships. Springer Science & Business Media.
4. Sheridan, S. M., Knoche, L. L., Edwards, C. P., Bovaird, J. A., & Kupzyk, K. A. (2010). Parent engagement and school readiness: Effects of the Getting Ready intervention on preschool children's social-emotional competencies. *Early Education and Development*, 21(1), 125-156.
5. Blau, I., & Hameiri, M. (2017). Ubiquitous mobile educational data management by teachers, students and parents: Does technology change school-family communication and parental involvement?. *Education and Information Technologies*, 22(3), 1231-1247.
6. G.I.Yuldasheva., Z.Oxunjonova (2023). Ta'lim va tarbiya jarayonlarida axborot texnologiyalarining o'rni. *Educational Research in Universal Sciences*. Volume 2 (Issue 3), 984-986.
7. G.I.Yuldasheva., Sh.Yo'ldasheva. (2023). Maktabgacha ta'lim tarbiyalanuvchilarida intellekt salohiyatini oshirishda kompyuter o'yinlarining ahamiyati. *International scientific journal Science Shine*. 5(31). 108-112
8. G.I.Yuldasheva., M. Yo'ldosheva. (2023). Yangi innovatsion texnologiyalarning pedagogik jarayondagi roli. "Ilm-fan muammolari yosh tadqiqotchilar talqinida", 1(6), 127-130
9. Gulbahor Yuldasheva, & Muhammedova Mohidilxon. (2024). Use information technology in the process of performing physical activity in preschoolers. *American Journal of Technology and Applied Sciences*, 20, 26–30.
10. Г.И. Йулдашева., Г. Йулдашева (2019). Замонавий таълим тизимида Ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланишнинг аҳамияти. *Актуальные вызовы современной науки. Сборник научных трудов*. Выпуск 4(36) 74-78.